

תוכן:

1. מיתת תלמידי רבי עקיבא
2. אבל לאומי
3. ימי דין:
  - א. ימי דין על התבואה
  - ב. משפט הרשעים בגהינום
  - ג. ימים עלולים
  4. ימי זהירות
  5. ימי התעלות
  6. גילו ברעדה
  7. בריאות לאומית וקבלת תורה

1. מיתת תלמידי רבי עקיבא

מהי מהות תקופת ספירת העומר והעצבות שכרוכה בה? כידוע אנו נוהגים מקצת עצבות מפני האבלות על עשרים וארבע אלף תלמידי רבי עקיבא שנפלו באותו זמן. הרבה שואלים על פשרה שהרי הרבה אבלויות ספגנו בהסטוריה שלנו, ומדוע אנתנו נוהגים דווקא אבלות זו? במיוחד הדור שלנו שהוא אוד מוצל מאש, מהשרפה הגדולה אשר נשרף עם ד', האם לא היה ראוי יותר להתאבל על זה?

חז"ל מספרים: "שנים עשרה אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא מגלת ועד אנטיפרס וכולן מתו בפרק אחד, מפני שלא נהגו כבוד זה לזה, והיה העולם שמים". אמנם בגמרא עצמה לא כתוב שבגלל מותם נהגו אבלות, אבל הדבר מוזכר אצל הגאונים רבי יצחק אבן גיאת' ורב האי גאון'. הגאונים הם המשך הגמרא והמשך תורה שבע"פ, והם מוסרים לנו שבתקופה הזו נהגו בעם ישראל לא להתחתן. בגלל מה שקרה, איננו יכולים להתחתן, איננו יכולים לשמוח. ודאי, אי אפשר להשבית לגמרי את כל ששון החיים, "כי חדות ה' היא מעוזכם", אך נישואים הם שיא השמחה. כשרוצים לבטא בעם ישראל שמחה שהיא לעילא לעילא, אומרים "כמשוש חתן על כלה ישיש עליך אלוֹקֵיך". אחר כך במשך הדורות נוספו עוד כמה עניינים, כמו הימנעות מתספורת, אבל העיקר הוא דחיית השמחה הגדולה של חתן וכלה.

* שכתוב מהקלטה: צ"ח. עריכה: ש"א.

1. יבמות סב ב.
2. מהרי"ץ גאות הלכות ספירת העומר, מובא בטור ס' תצג.
3. רבינו ירוחם נתיב כב מובא בכ"י שם.
4. נחמיה ח י.
5. ישעיה סב ה.

התנצלות

במאמר "כפיה בצדקה", שהופיע בחודש שעבר (גליון 85), חלה לצערנו השמטה של הערה, שהיתה בתחילת המאמר, וזה לשונה:
"הדברים בעיקרם, הם מספר נקודות, שנלקטו כפי עניות הבנתי, מתוך שעוריו של מרן הרב הראשי לישראל וראש ישיבת מרכז הרב, הגאון הרב אברהם שפירא שליט"א

2. אבל לאומי

נשאלת השאלה למה נקבעה לדורות דווקא אבלות זו, כמוכן מיתת עשרים וארבעה אלף תלמידים היא דבר מעציב, אך אנו שבעי מרורות כאלה? אלא שתלמידים אלו לא היו רק תלמידים, ידוע שרבי עקיבא ותלמידיו מסרו כל גופם ונשמתם במלחמת הקוממיות של בר-כוכבא, עד כדי כך שהרמב"ם קובע שרבי עקיבא היה נושא כליו של בן כוזיבא המלך¹⁷, מעין עוזר ומסייע. אמנם עובדה זו אינה מצויינת במקורות הקדומים יותר¹⁸, אך ברור שרבי עקיבא והתלמידים היו במצב של התנגדות חזקה מאד נגד הרומאים, עד כדי כך שהיו מודעות שר' מאיר, אחד מתלמידיו, מבוקש על-ידם¹⁹, ורבי שמעון בר יוחאי שדיבר קשות נגד השלטון הרומאי, נאלץ להתחבא במערה שתיים עשרה שנה²⁰.

רבי עקיבא ותלמידיו נכנסו למלחמה הזו, ולכן כאשר עם ישראל נפל מבחינת חירותו הלאומית ועמו נפלו התלמידים, זה היה אובדן התקוה האחרונה לקוממיות האומה. רק עכשיו ב"ה חזרנו לריבונות ועצמאותינו²¹. נפילת התלמידים, משמעותה סוף-פסוק לחרותנו הלאומית. אמנם בגמרא לא מוזכר שמתו בקרב אלא במיתת "אסכרה"²², אך יש להסביר שזה ביטוי כללי שכוונתו מיתה רעה. אנחנו יודעים שהרבה קטעים הקשורים למרד עברו צנזורה עצמית על-מנת שלא להרגיז את הגויים השונים. אף לקידוש החודש היו מוסרים הודעות בלשון מוסוית²³. לרב שריא גאון יש מסורת שנפלו ב"שמדא"²⁴ מה שיכול להתפרש כגזרת מלכות או מיתה במלחמה. גם לשון הגמרא "זוגים" היא נדירה, ובאה כנראה לרמוז שאין הכוונה לזוגות רגילים של תלמידים. אס-כן היה אובדן במובן לאומי אבדן השריד האחרון, התקוה האחרונה של חירות. טעם זה של מיתת תלמידי ר' עקיבא הוא מפורסם²⁵, וידוע לכל ילד מישאל. אבל יש אצל רבותינו הראשונים טעמים אחרים לאבלות.

3. ימי דין

א. ימי דין על התבואה

רבינו ירוחם, מרבנותו הראשונים נותן טעם לא היסטורי אלא קוסמולוגי וכותב שימי הספירה הם ימי דין על התבואה²⁶. כידוע יום הדין הוא בראש השנה, אך מצויינים בגמרא ימי דין נוספים. "ארבעה ראשי שנים הם"²⁷, וכן "בארבעה פרקי העולם נדון בפסח על התבואה", בעצרת על פירות האילן²⁸. ימים אלה הם ימי דין. קציר העומר, קציר שעורה מתחיל בפסח, אבל קציר

6. רמב"ם הלכות מלכים יא ג.
7. עי' כסף משנה שם.
8. ע"ז יח ב.
9. שבת לג ב.
10. מאמרי ראייה 202-203.
11. סנהדרין
12. אגרת ר"ש גאון.
13. מאירי יבמות סב ב.
14. נתיב חלק ד.
15. ראש השנה ב א.
16. שם טו א.

בין פסח לעצרת

התבואה מתחיל בערך בשבועות, חג הקציר. בינתיים יש בזמן הזה כל מיני סכנות שאורבות לתבואה, כל מיני מרעין בישין, שרפות ומוזיקים. אלו ימי דין על התבואה. העומר בא מן השעורים מלשון סערת ד¹⁷. אנחנו עם חקלאי, אמנם עכשיו בלית ברירה אין צד זה חזק, אך לעתיד לבוא נחזור לכך. מי שעוסק במסחר אינו מתרשם כל כך, מה הם ימי דין על התבואה¹⁸. אבל ודאי שדין התבואה חמור הוא עד מאוד. כיון שהתבואה היא הלחם אשר ממנו חי האדם. ולכן בימי-דין צריך תוספת כובד-ראש, ולא זה הזמן לשמחה.

ב. משפט הרשעים בגהינום

ראשון אחר בעל "שבלי לקט" אומר בשם איתו שזהו זמן משפט הרשעים בגהינום¹⁹. מי הם רשעים, גם זה עניין עמוק, אך זאת אנחנו יודעים בברור, שהרשעים הם בגיהנום. כמה זמן הם שם? ודאי לא לנצח. האדם הרשע צריך לעבור קצת טיפול בלתי נעים, כמה בידורים נוקבים וכואבים מאוד. הזמן המקסימאלי, אומרת המשנה, הוא שנה²⁰. זה זמן מספיק, ואחר כך אפשר להמשיך את ההסטוריה. אין גידח לנצח, "וחשב מחשבות לבלתי ידח ממנו גידח"²¹. הטיפול נמשך י"ב חודש ולכן אמירת קדיש היא י"ב חודש²², "משפט רשעים בגיהנום שנים עשר חודש שנאמר: והיה מדי חודש בחודשו"²³. רבי יוחנן בן גורי חולק: "מן הפסח עד העצרת שנאמר: ומדי שבת בשבתו"²⁴. לכן אין זה הזמן לשמות, צריך להשתתף בצער. לנמצא בגיהנום אין זה נעים שאחרים שמחים. אמנם הרשעים הם רשעים וזאת מנת חלקם, אבל כואב, כואב שהרשעים בגיהנום. בשבת אין גיהנום והוא חוזר במוצאי שבת, גם מפני זה מאריכים את השבת כמה שאפשר²⁵. אם כן, הימים הללו אינם ימי דין רק לתבואה אלא הם ימים נוקבים עד התהום בגיהנום. כמוכן, הגהינום אינו רק שם, אלא גם פה. המהר"ל מסביר שהגהינום זה לא מציאות גאוגרפית, אלא מציאות פנימית-אנושית, הגהינום הוא העדר²⁶. יש אדם, שתוכן החיים שלו הוא גהינם. הוא ריק, אין בו כלום. הוא מתעניין בהרבה דברים אך חסר לו עיקר החיים, אדם ריק מעיקר משמעות החיים, זה נקרא שהוא בגהינום²⁷. יש זמנים שהדבר מתברר, ותקופה זאת היא תקופה של בירור. כיצד? כמו שיש חותם של דין על עשרת-ימית-שובה, כך יש חותם של דין על ימי ספירת העומר, דין של התבואה ודין על הרשעים, דין פה ודין שם. שם נעשה הבירור הגדול, שהוא לעתים כואב. אין עתה הזמן לשמחה, אלא לכובד ראש ורצינות.

17. עי' ספר עם כלביא ב 121.
18. הלכות ספירת העומר סי' רלה.
19. משנה עדויות ב י.
20. שמואל ב יד יד.
21. שו"ע יו"ד שעו ד הגה.
22. ספר טעמי המנהגים ומקורי הדינים קפא.
23. תפארת ישראל נט ע.
24. עי' אורות התורה ז ח.

ג. ימים עלולים

רש"י, אומר שאלו "ימים עלולים"²⁵ ימים עלולים באופן כללי, ימים בהם מידת הדין מתוחה, ימים שסכנות אורבות לאדם. גם לגבי חודש אב אמרו חז"ל שלא כדאי להתחיל להתעסק בו עם גויים²⁶. היו לנו כבר די צרות בחודש זה. חורבן בית ראשון, חורבן בית שני, חטא המרגלים²⁷, כיבוש ירושלים על ידי הצלבנים (ד' תתנט), גרוש יהודי אנגליה (ה' נ) גרוש יהודי צרפת (ה' סו), גרוש יהודי ספרד (ה' רנב) גרוש יהודי אוסטריה (ה' תל), פריצת מלחמת עולם הראשונה (ה' תרעד). ימי חודש אב ובעיקר תשעה באב הם ימים לא נעימים, כך גם ימי ספירת העומר הם ימים עלולים. האבלות אינה רק איזה זכר הסטורי, ואפילו לא רק זכר הסטורי-לאומי גורא הקשור לנפילתינו הלאומית, אלא אלה ימים בעלי משמעות תיאולוגית-קוסמולוגית. הם ימי דין. אמנם לא במידה של ראש השנה ויום הכיפורים אבל במידה מסויימת. מכיון שהם ימי דין, כשמידת הדין פוגעת היא פוגעת בימים האלה. תלמידי רבי עקיבא מתו, כי לא נהגו כבוד זה בזה. וכי לא נהגו כבוד רק מפסח ועד עצרת? וכי כל השנה נהגו כבוד, וממחרת הפסח התחילו להעליב, וכשהגיע חג השבועות הפסיקו להעליב? ודאי שכל השנה לא נהגו כבוד, וזה הגיע למידה כזאת שהיה אי אפשר יותר לוותר, ובאה מידת הדין ופגעה בהם, והיא פגעה דווקא בין פסח לעצרת. אם כך לא שאנו מתאבלים בגלל מיתת תלמידי ר' עקיבא, מיתת התלמידים אינה סיבה אלא סימן, אנחנו ממעטים בשמחה מפני שהימים האלה הם ראויים לכך. זה עניין תאולוגי קוסמולוגי מופשט, שאפשר לראות זאת במציאות, עשרים וארבע אלף תלמידים, כולם מתו מפסח עד עצרת, אין זה מקרה. זו הסתברות נמוכה מאוד שכולם ימותו באותה תקופה. אם כן, זהו סימן ברור שמשוהו טמון בתקופה הזו.

בכלל, אם היינו מתאבלים על תלמידי רבי עקיבא היה די ביום אחד, ולא תקופה כה ארוכה. אלא זה סימן שמידת הדין מתוחה, וכשהיא פוגעת – היא פוגעת אז. דוגמא לכך "על שלש עברות נשים מתות בשעת לידתן, על שאינן זהירות בנדה ובחלה ובהדלקת הנר"²⁸. אם כן, למה דווקא בשעת לידתן? אלא בשעת לידתן מידת הדין מתוחה, כי יש קצת סכנה. הפוסקים כותבים שלידה היא "דבר טבעי ואין אחת מאלף מתה מחמת לידה"²⁹, אבל מעט סכנה יש, ומברכים הגומל. אם יש חשבוניות הם מתנקזים ברגע הלידה, בשעת הסכנה. אף ימים אלו הם ימים של חשבון, דין על התבואה, דין הרשעים בגהינם. ודין פה.

כידוע בשבת אומרים האשכנזים "אב הרחמים", על קהילות קדושות שלמות שנהרגו בשנות תת"נו ותת"קו. אבל בשבת שמברכים את החודש אין אומרים "אב הרחמים" מפני שהוא קצת חגיגי. אבל כשמברכים ר"ח אייר כן אומרים "אב הרחמים"³⁰, משום שהגזירות היו באותו הזמן³¹. בקינה לתשעה באב "מי יתן ראשי מים": "ואקונן מר על הרוגי אשפירה בשני בשמונה בו. קהל

ורמיזא פעמים קידשו שם המיוחד במקרא בעשרים ושלושה בחודש זיו בשהרה". יהודי אשפירה נהרגו בח' באייר, יהודי ורמיזא – בכ"ג באייר. זמן ספירת העומר הם ימי חשבון, והחשבון אינו מתחיל מתלמידי רבי עקיבא, אלא ממהותם של ימים אלו.

4. ימי זהירות

האריז"ל אומר, שהימים האלה הם ימי זהירות³². ודאי שכל השנה צריך להיזהר, אך ימי דין הם ימים מיוחדים של זהירות, זהירות באהבת ובכבוד חברו, ותלמידי רבי עקיבא נענשו על חוסר זהירותם בנתינת כבוד זה לזה. מן הסתם, הם היו אנשים טובים, אנשים צדיקים, שומרי מצוות, וגם אנשים לאומיים, אבל אנשים לא כל-כך חברתיים. לא נהגו כבוד זה בזה. בדרגה גבוהה כזאת, גם פגם קטן נחשב חמור מאוד. לכן אומר האריז"ל שבימים האלה צריך להיזהר במיוחד בעניינים של חברתיות.

5. ימי התעלות

אך צפה ועולה שאלה נוספת: לכאורה, הימים האלו אינם צריכים להיות ימי אבלות וזהירות, אלא אדרבה ימי שמחה. הרמב"ן כתב שהימים בין פסח לשבועות הם כמעט כמו חול המועד. אחרי חול המועד סוכות יש שמיני-עצרת, וארבעים ותשע יום אחרי פסח יש שבועות הנקרא עצרת³³, הם אינם ימי חול המועד במובן ההגבלות ההלכתיות, אלא ימים גדולים. הרי אנו הולכים ומצפים למתן תורה. יצאנו ממצרים ואנו מתקדמים לקראת השלב הבא, גילוי התוכן הפנימי שלנו במתן תורה. אלו ימי שמחה גדולים ואיך נהפכו לימי דין ואבלות? אין סתירה. אדרבה, אלו ימים של התעלות והטהרות. העם פתאום יצא ממצרים, ועכשיו לאט לאט הוא משתפר ומשתכלל. משל לבן מלך שחלה ונתרפא. אמר אביו: אם כן ילך לבית הספר. אמר לו הרופא: טרם חזר לו זיוו יאכל ישתה ויתחזק, ואז יחזור לבית ספר³⁴. אי אפשר לתת לעם ישראל את התורה, לפני שיחזור לזיוו. כידוע חודש אייר נקרא בתנ"ך חודש זיר³⁵. הלב של תקופת ספירת העומר הוא חודש אייר, זה החודש שבו חוזר הזיו שלנו, הן הלאומי והן הפרטי. הוא חוזר לאט לאט. מיום ליום מתמלאים שמחה יש צפיה להתעלות והתגדלות, להזדככות והתרוממות. אז ודאי שהאדם יתן את הדין, אם במקום להתרומם הוא יורד. ימי התעלות הם ימי זהירות. אוי ואבוי למי שאיננו עונה לצפיות ההתעלות של ימים אלו.

6. גילו ברעדה

יש לשמוח אך בזהירות. "גילו ברעדה"³⁶ – "במקום גילה שם תהא רעדה"³⁷. צריך לשמוח, אך יש לברר באיזה גוון של שמחה, אם אין כאן קלות ראש המשכיחה ממנו מה אנו ומה חיינו. היה

25. ספר הפרדס הלכות אבליים מט.
26. שו"ע א"ח תקנא א.
27. משנה תענית ד ו.
28. משנה שבת ב ו.
29. מג"א של סק"ג.
30. שו"ע א"ח רפב ז הג"ה.
31. מג"א שם ס"ק ח.
32. שער הכוונות דף א' ע"ג מובא בכף החיים תצג אות ה.
33. רמב"ן עה"ת ויקרא כג לו.
34. מדרש הגדול.
35. מלכים א ו א.
36. תהילים ב יא.
37. ברכות ל ב.

ראוי לשמות חמישים ימים רצופים, אך אנו עדיין לא שייכים למצב העליון הזה. "שחוק וקלות ראש מרגילין לערוה"³⁸ יש להזהר. פן ישאל אדם האם שמחת פורים צריכה להיות גם היא בלי קלות ראש? בהחלט, זו שמחה אשר מגמתה להוסיף לאדם, אהבת ד'³⁹. שתיית היין, והשמחה הנובעת מכך, אינה אלא עזר וסיוע.

ודאי שבפורים אפשר לשתות ולהשתכר, וזה שייך לתוכנו המיוחד של היום ולכן איננו חוששים להתדרדרות⁴⁰, ומי שאינו בטוח בעצמו אינו צריך להשתכר⁴¹. אך ימי ספירת העומר הם ימי מתיחות, וצריך להפחית שמחה.

7. בריאות לאומית וקבלת תורה

בין פסח לעצרת זה זמן של התעלות לאומית, כדברי מרן הרב שבפסח מביאים קורבן העומר מן השעורים, ובשבועות – שני הלחם מן החיטה. כל המנחות הן מחיטה. שעורה אינה כ"כ מתאימה לקרבן, היא מאכל בהמה. רק אשה סוטה מביאה קרבן שהוא מאכל בהמה, כי התנהגותה אינה אנושית אצילית. אך בפסח מביאים קרבן שעורים, כי פסח הוא יום ההולדת של גוף האומה הישראלית, הצד הבהמי, הלאומי, המעשי, הוא שקם לתחיה, הוא שנולד. שבועות – יותר רוחני, יותר עליון, יותר אצילי. זהו מהלך ספירת העומר. אדם סופר את הימים שקשורים לעומר, לשעורה, ומיום ליום הוא מתרומם⁴². צריך להזהר שלא לפול, מאגרא רמה לברא עמיקתא – ראשי תיבות לעמר⁴³. אלו ימים של אגרא רמה, מקום גבוה, וצריך תוספת זהירות שלא ליפול לבירא עמיקתא. אלו ימים של התעלות, ומתוך כך הם ימים של זהירות ומתוך כך הם ימים של דין, ומתוך כך הם ימים של אבילות על מי שנפגע או ממידת הדין.

כמשל הילד שלא חזר זיוו, שכבר יצא מן המטה, אבל עדיין לא התחזק גופו כדי שיוכל ללכת לבית הספר. כך האומה נמצאת במצב ביניים שכבר נחלצה ממה שעושק את בריאות הגוף, אבל עדיין לא מסוגלת לקבל את התורה. בין פסח לעצרת הולך ומתחזק הגוף הלאומי שעתה נולד, לקראת קבלת התורה. דומים לכך דברי הרמב"ם במורה נבוכים, שהיהודים בצאתם ממצרים היו חלשים ונגועים בשפלות עבודתית, אנשים פחדנים, "פן ינחם העם נראותם מלחמה ושבו מצרימה"⁴⁴ עם שאינו מבין את ערך החירות אינו מוכן לשלם בשבילה, אם יפגשו את הפלישתים ישונו מצרימה. לכן רבנו של עולם, הפדאגוג האלוקי מסובב אותו ארבעים שנה כדי שילמדו גבורה ועצמאות, וחוסן לאומי⁴⁵, במדבר הגדול והנורא⁴⁶.

כך, פרק זמן של התעודדות והתחזקות הבריאות הלאומית, מכשיר אותנו לקבלת תורה. בתקופת ספירת העומר, העם הולך ומתרומם לאטו, וראשיתה של התרוממות זו היא בריאות הגויה

הלאומית, אי אפשר בלי זה. ילד חולה אינו יכול ללמוד תורה. כדי שתחול נשמה בריאה צריך גוף בריא. זה שייך להתרוממות הכללית של האומה. ימי הגאולה שלנו, יום העצמאות ויום ירושלים, חלים באותה תקופה ואין זה במקרה. נכון שבאותה תקופה אסור לשמות. אך הפוסקים פסקו שבימים אלה מותר להסתפר ולקבוע יום טוב⁴⁷. כידוע שלושים יום לפני כל חג מתחילים להתכונן אליו. "שואלין בהלכות הפסח קודם לפסח שלשים יום"⁴⁸. כמו-כן, בה' אייר, מתחילה ההכנה לקבלת התורה, שלושים יום לפני ו' בסיון, שהרי לחודש אייר רק עשרים ותשעה יום. יום העצמאות הוא הכנה למתן תורה. הוא חלק מתהליך ההבראה וההטהרות של עם ישראל. כ"ח באייר הוא יותר קרוב לשבועות, יותר רוחני. בה' באייר הגענו לארץ-ישראל בכ"ח באייר לירושלים. מסופר על הרמב"ם, שחקר הרבה איך צריך לכתוב ספר תורה, בנוסח בן אשר או בנוסח בן נפתלי, טרח רבות וכתב נוסח מדוייק של סתומות ופתוחות, אח"כ הודיעוהו שנמצא בבורגיניה ספר תורה ישן כתב ידו של עזרא הסופר המהיר הכהן הגדול. הלך הרמב"ם לשם והגה פלא, אותו ספר תורה היה זהה לנוסח של הרמב"ם והוא כתב "ושמחתי מאד וקבלתי לעשות יום משתה ושמחה ביום ההוא כל שנה ושנה הוא כ"ח לירח זיו"⁴⁹.

ישנה התקדמות מה' באייר לכ"ח באייר. אלו ימים של התעלות. של הבראת האומה, שכמובן צריכה להתחיל בהבראת הגוף, ועל יסודה מופיעה נשמה בריאה.

ר' יוסף הסופר שהיה מתלמידי תלמידיו של הגר"א נשא דרשה בשנת תרכו בחנוכה בימ"ד אליהו ע"ש הגר"א. בדרשתו, שהיתה בימי ספירת העומר אמר שימי הספירה מסוגלים ביותר להתעלות בקדושה, אך לעומת זאת הם רגישים יותר לנפילה. לפי הכלל הגדול של המקודש מחברו עלול להפגע יותר על ידי הטומאה. וזה נכון חוץ משני ימים: כ' בעומר ו-מ"ב בעומר. תלמידי הגר"א התחילו את כל מיפעלם ליסוד ירושלים בימים אלה⁵⁰. אכן כ' בעומר הוא יום העצמאות, ומ"ב בעומר הוא ערב יום ירושלים.

מרן הרב עלה לארץ בכ"ח באייר, בזמן מלחמת השחרור כתב רבנו הרב צבי יהודה חוברת קטנה, בה הוא קורא להתגייס לצבא ישראל. בכ"ח באייר תש"ח יצאה החוברת, ובשערה הודפס: "היום הגדול כ"ח אייר יום עלותנו עם אאמו"ר הרב זצ"ל לארץ חיי קדשנו בשנת תסד"ר למחרת קריאת התורה בנשיאת-ראש והשראת-השכינה לששים ריבוא יוצאי צבא בישראל, וברכת החודש של מתנה". מרן הרב הודיע שכאשר יהיו בארץ ישראל ששים רבוא יהודים תצמת הישועה. אכן במלחמת השחרור היו בערך ששים רבוא יהודים, אנשים נשים, זקנים וטף, ובמלחמת ששת הימים היו בערך ששים רבוא חיילים.

אלו ימי התרוממות, ימי גאולה. ימי הגאולה בתקופתנו חלו בתקופה זו וזה אינו מקרה. כי אין מקרים. תקופה של התעלות והבראה לעם-ישראל, הבראה לאומית, כי אין הבראה רוחנית בלי הבראה לאומית.

46. עי' ספר הלכות יום העצמאות ויום ירושלים לר"נ רקובר.
47. שר"ע או"ח תכט א.
48. פ"ח חק יעקב וגר"ז או"ח שם.
49. שם הגדולים לחיד"א ערך רבינו עובדיה.
50. מדרש שלמה לר' שלמה זלמן ריבלין פ' טו.
51. עולת ראייה א שפח.

38. אבות ג יג.
39. שר"ע או"ח תרצה ביה"ל ד"ה ער רלא ירע.
40. עי' עולת ראייה א תלט-תמ.
41. עולת ראייה ב שה.
42. מוהר"ן מברסלו.
43. שמות יג יז.
44. מורה נבוכים ג לב.
45. דברים ח טו.